

Hoe Appollonius nae .XIIIJ. jaren quam weder omme te Tharsien vernemen na sijn enige dochter.

[18]

[f1v] [D]ie wijle dat dit aldus gheschiede, so quam Appollonius nae die viertien jaren weder te Tharsien in Stranguilio ende Dyonisiades huys.¹ Als hem Stranguilio sach, soe liep hi haestelic als een verwoet man tot sijnen wijve Dionisiades ende seide: “Du hebste geseit dat Appollonius doot is, ende² siet, nu comt hi hier om te eysschen sijn dochter.³ Wat sullen wij nu moghen segghen?”⁴

Si antwoerde: “Wij sulle[n]⁵ rouwighe cleder aen doen ende screyen ende seggen dat sin⁶ dochter ghestorven is den naetuerlicken doot.”⁷

Die wijl dat sy dit seyden, soe quam Appollonius daer in gaen.⁸ En[de]⁹ als hij sach¹⁰ dat sij rouwich waren ende screyden, soe vraechde hi: “Waer om soe screydi nu ic ghecomen ben?¹¹ Ic sorghe dat dit u tranen niet en sijn, maer die mine.”¹²

---

1. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [37] Cum hec agerentur venit appollonius .xiiiij anno iam transacto ad domum stranguilionis et dijonisiadis ad ciuitatem tharsim.

2. ende: maar

3. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Quem cum vidisset stranguilio perrexit ra-[o3rb]bido cursu dixitque vxori sue dyonisiade Dixisti appollonium naufragum esse mortuum ecce venit ad repetendum filiam

4. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Ecce quid dicturi sumus pro filia?

5. Snellaert 1493: sulleu

6. sin = sijn

7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Et illa Miser vir et ego coniunx accipiamus vestes lugubres perfundamus lacrimas et credet nobis quod filia eius naturali morte defuncta est

8. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Cum hec ita agerentur intrauit appollonius.

9. Snellaert 1493: en

10. Over Appollonius' harige uiterlijk geen woord in de *Gesta romanorum* en *Die gesten van Romēn*. In de antieke roman moet Apollonius eerst de gordijnen van haar voor zijn ogen opzij schuiven om te kunnen zien, en zijn baard / snor voor zijn mond wegharken om te kunnen praten.

11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Vt vero vidit eos lugubri veste indutos ait. Quare in aduentu meo funditis lacrimas?

12. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Credo quod iste lacrime non sunt vestre sed mee

Dyonisiades antwoerde: “Och, neent! ¹ Maer ick woude dat u een ander die boetscap ghebrocht hadde dan ic, want u dochter is haestelicken ² ghestorven.” ³

Als Appollonius dit hoerde, soe wort hem alle sijn lijf riende ⁴ ende stont langhe sonder spreken. ⁵ Daer na so ontfinc hi moet ⁶ ende sach op die vrouwe ende seyde: “O, wijf, ist dat mijn dochter ghestorven is, alsoe ghi seght, sijn dan oeck met haer ghestorven, verderft ende verloren dat gelt ende haer costelike clederen?” ⁷

Si antwoerde: “Daer isser noch sommige, ende [s]ommige ⁸ sijn wech.” ⁹

Ende om dat Stranguilio ende Dyonisiades sagen ende mercten dat Appollonius twifelde, soe [f2r] seiden sij: “Lie[v]e ¹⁰ heere, het is ons seer leet. ¹¹ Wij hadden ghehoept dat wij u uwe dochter ghesont leveren souden, maer si starf haestelick. Geloeft ons! ¹² Ende om dat ghi niet meynen en sult dat wij lieghen, daer sin ¹³ tuyghen genoech of. ¹⁴ Want onse borgers ghedachtich wesende die doecht die ghi hem ghedaen hebt, soe hebben sij een costelic graf van ghegoten metael laten maken dat ghi moecht coemen besien.” ¹⁵

---

1. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Ait mulier nequaquam.

2. haestelicken: onlangs plotseling

3. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Vtinam ad aures tuas alius et non ego aut coniunx meus diceret quod iam dicam. Tharsia tua filia subito defuncta est

4. soe wort hem alle sijn lijf riende: rilde hij over zijn hele lichaam

5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Appollonius hec audiens totum corpus eius contremuit.

6. ontfinc hi moet: herpakte hij zich

7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Diuque defixus stetit tandem resumpto spiritu intuens mulierem ait O mulier si filia mea defuncta est vt dicis numquid et pecunia et vestes simulque perierunt?

8. Snellaert 1493: commige

9. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: [38] At illa. Alique sunt alique pereunt

10. Snellaert 1493: Liene

11. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Et dixerunt.

12. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Crede nobis

13. sin = sijn

14. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: quia credidimus quod filiam viuentem inuenires et vt scias nos non esse mentitos habemus testimonium

15. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: quia credidimus quod filiam viuentem inuenires et vt scias nos non esse mentitos habemus testimonium Ciues enim nostri memores

Appollonius seide tot sinen knechten: “Hout dit (dat hi ghebrocht hadde om te scencken of dat van sijn docht[e]re ¹ ghebleven was), ende draecht scep werts! ² Ic sal ghaen tot mijn dochters graf.” ³

Hi las den tytel, die daer op ghescreven stont. ⁴ Hem verwonderde, ende twifelde dat si niet doot en was, want al las hij den tytel dat syn dochter daer begraven lach, nochtan en screyde hi niet. ⁵ Daer om vermaledide hi sijn oghen ende seijde: “O, mijn wrede, vleischelike oghen, hoe moechdi aensco[u]wen ⁶ dat graf dijnre dochter sonder tranen te storten ⁷ ende haer met beclaghende woerden te bescreyen, want ic anders gheen troest noch toeverlat en hebbe dan op mijn enighe dochter, ende si nu ghestorven is? Ic sorge dat ict sonder twifel becoepen ⁸ sal.” ⁹

---

beneficiorum tuorum in proximo litore ex ere colato filie tue monumentum fecerunt quod potes videre

1. Snellaert 1493: dochttre

2. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: Appollonius credens eam esse defunctam ad famulos ait. Tollite hec famuli et ferte ad nauem

3. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: ego vadam ad filie mee monumentum

4. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: legit tytulum sicut superius est scriptum

5. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: stetit quasi extra se

6. Snellaert 1493: aensconwen

7. *Gesta romanorum*, ed. Leeu 1480: maledicens oculos proprios et ait. O crudeles oculi filie mee cernue: non potuistis lacrimas fundere?

8. dat ict sonder twifel becoepen sal: dat ik hiervoor ongetwijfeld gestraft zal worden

9. De zin: ‘O crudeles oculi filie mee cernue: non potuistis lacrimas fundere?’ mist een object, dat wel in de antieke roman staat, Kortekaas 2004, Recensio A: “O crudeles oculi, **titulum** natae meae cernitis, et lacrimas fundere non potestis!”; Recensio B: “O crudelissime oculi, potuistis **titulum** natae meae cernere, non potuistis lacrimas fundere?”. Apollonius vraagt zijn ogen verwijtend waarom zij niet kunnen huilen bij het zien van het grafschrift dat de burgers van Tharsis uit dankbaarheid voor haar vader op het graf van Tharsia geplaatst hebben. De lezer weet het antwoord: het graf is leeg ...